

Retorn calent

La crisi econòmica, que es va intensificant a les Balears així com passen els mesos, és la màxima preocupació i ocupació del govern en aquesta represa de setembre. El conseller d'Economia, Carles Manera, preveu un final d'any "dur". Així ho indiquen les darreres xifres sobre desocupació. El mes d'agost es tancà amb 66.796 desocupats. Això significa un 53% més que un any abans, quan Margarita Nájera, aleshores consellera de Treball, digué que "saltaven totes les alarmes" per haver arribat a un índex de desocupació tan alt, al mateix temps que CCOO i UGT hi veien "l'avanç d'una tardor terrible". Ara és més del doble que llavors.

La crisi econòmica condiona la represa política a les Balears, i podria originar un remodelatge del govern.

La preocupació entre els membres del govern és enorme. La xifra més gran de desocupats es va enregistrar el mes de març, amb 75.153 persones, i hom tem que a l'octubre se superi. Val a dir que aquestes estadístiques són les del Ministeri de Treball espanyol. Una altra de diferent és l'enquesta de

població activa (EPA), que sempre registra més desocupats perquè inclou tota persona en edat de fer feina que no té cap ocupació. La primavera passada, l'EPA parlava de 110.000 persones sense feina a les Balears. La pròxima publicació pot fer feredat. S'ha d'entendre que enguany la temporada alta ha estat molt dolenta, quant a ocupació. Del març al juliol, la desocupació només baixà d'11.000 persones. Ara, amb els hotels que comencen a tancar i amb l'acabament del pla d'obres als municipis –entre l'octubre i el gener–, el govern preveu una allau de desocupats a la tardor. Tot i que la consellera del ram, Joana Barceló, destaca que "la desocupació es va estabilitzant", el problema és que s'estabilitza en unes xifres altíssimes, mai no vistes a les Illes. La setmana passada, la UGT valorà que "arribarem a 80.000 desocupats a l'octubre". El govern no té interès a

El president del govern balear, Francesc Antich, i el conseller d'Economia, Carles Manera.

fer valoracions d'aquesta mena, però s'apresta per a uns mesos de tardor i hivern "molt durs", segons digué Manera.

El govern s'amoina sobretot pels desocupats, però també perquè les arqués autonòmiques es van eixugant. Segons les dades de la conselleria d'Economia, a final d'any s'hauran ingressat uns 1.000 milions d'euros menys que l'any passat en concepte de recaptació d'imposts –porcions d'IRPF i IVA cedides, transmissions patrimonials, etc.–, i això obliga inexorablement a prendre decisions radicals. Com ara disminuir el pressupost de l'any vinent, cosa no gens fàcil i en la qual treballen intensament el president i el conseller d'Economia des de fa setmanes; de fet, d'abans d'acabar les vacances.

Remodelatge del govern. Antich i Manera han comunicat als seus socis de govern –Eivissa pel Canvi, Bloc per Mallorca i UM– que la situació econòmica de l'administració balear és nefasta i que cal retallar despeses sigui com sigui. Segons les xifres de Manera, cal rebaixar el pressupost des dels 3.500 milions d'enguany a aproximadament 3.000. Una disminució com aquesta no s'ha vist mai als comptes públics de les Illes. La negociació política sobre aquesta qüestió dominarà aquest començament de curs polític i els mesos vinents, fins que, al desembre, s'aprovarà el pressupost del 2010.

En el moment de tancar aquesta edició, hi havia hagut tres reunions dels socis de govern per abordar la qüestió de la retallada pressupostària. Una de les opcions que sembla adient és d'eliminar empreses públiques, reordenant totes les existents i sacrificant les que es consideri que no són imprescindibles. Però, així i tot, no bastarà. Aleshores, el president ha comunicat a la resta de forces que caldrà assumir més sacrificis. Inexorablement, caldrà retallar el pressupost de totes les conselleries. I això ha donat peu a la possibilitat que algunes desapareguin. És a dir, que Antich sospesa l'opció de fer un remodelatge de govern.

El president no vol confirmar-ho ni desmentir-ho: "Un remodelatge no s'anuncia, es fa; per tant, és una qües-

tió que si s'ha de fer, es farà quan calgui; i si no s'ha de fer, no es farà." Totes les fonts consultades remetent a aquests mots –tan obvis– del president. Tot amb tot, i extraoficialment, tant a UM com al Bloc creuen que Antich finalment farà canvis. Des de fa quinze dies la premsa local va plena de notícies, comentaris i rumors sobre aquests canvis. Fins i tot corren noms de conselleries que seran remodelades. Hom especula amb un canvi de titular a Educació –actualment presidida per Bàrbara Galmés– i a Interior –Maria Ángeles Leciñena–, conselleria que podria ser absorbida per Presidència. Si el president fa la primera passa i fa canvis en aquests departaments del PSOE, aleshores UM i Bloc haurien de fer això mateix, proporcionalment, per *aprimar* el govern.

Respecte a UM, el rumor que ha corregut per Palma és que hauria negociat amb el PSOE la sortida del govern de Miquel Nadal –conseller de Turisme–, i Turisme fóra absorbit en una conselleria més potent que abastaria Esports i Joventut. Dimarts de la setmana passada IB3-Ràdio donà per fet aquest canvi a l'àrea d'UM, però la direcció del partit negà que hi hagués res decidit. Val a dir que Nadal era president del partit fins el juny passat i que al congrés extraordinari del dia 11 de juliol –en què s'elegí Miquel Àngel Flaquer com a nou president d'UM– es va desmarcar totalment de la nova direcció, de manera que els seus fidels no fan part ni de l'executiva ni del consell polític. És a dir, es manté de forma somorta l'enfrontament entre el sector nadalista i la resta. És en aquest context que s'ha d'entendre que Nadal pogués ser sacrificat. Però s'escau que Nadal també és regidor de l'Ajuntament de Palma on –juntament amb l'altre regidor d'UM, Cristina Cerdó– té el vot clau per a aguantar la coalició de govern actual (PSOE-Bloc-UM), encapçalada per la batlles socialista, Aina Calvo. Per aquesta raó, treure'l del govern podria tenir efectes inestabilitzadors.

Sigui com sigui, el fet rellevant és que Antich i Manera volen disminuir el pressupost per a l'any vinent i, en conseqüència, caldrà *aprimar* el govern, amb remodelatge o sense. La negociació política per a arribar a

MIQUEL PRIVERAS

Biel Barceló, portaveu del Bloc per Mallorca i

l'objectiu de reduir de 500 milions d'euros el pressupost no serà ràpida ni fàcil. Possiblement fins al desembre, quan el Parlament hagi de votar els pressuposts –probablement del 15 al 17, o bé del 21 al 24– no es podrà saber quina serà la retallada exacta, que inevitablement afectarà la capacitat de despesa de totes les conselleries.

El Bloc. A banda la crisi econòmica i els pactes polítics per mirar de disminuir el pressupost, la tardor arriba amb una cita molt important, amb vista a les eleccions del 2012. El PSM ha de decidir quina posició pren respecte al Bloc. Si hi torna jugar o bé se'n deslliga per al futur. Aquesta coalició va ser pactada el 2006 entre PSM i EU-Verds. Després s'hi afegí ERC. Tots quatre partits mantenen relacions tenses, llevat de PSM i Verds, que cada vegada s'acosten més. Entre PSM i EU hi ha molt de recel, perquè els nacionalistes voldrien que EU rompés els lligams amb la IU de Cayo Lara. Alguns dirigents hi estan disposats, però no pas tots. La consellera d'Afers Socials del govern, Fina Santiago, per exemple, és una ferma partidària de crear una nova formació a l'estil d'Iniciativa per Catalunya,

secretari general del PSM - Entesa Nacionalista. A la dreta, Rosa Estaràs, portaveu del PP de les Balears.

sense lligams orgànics amb IU, per molt que després s'hi pugui relacionar d'una manera confederada. Però el fet cert és que Eberhard Grosske, tinent de batlle de Palma, és membre de la direcció general d'IU a Madrid i fins i tot va estar a punt de ser-ne elegit coordinador general, tot i que al final es retirà arran del pacte que possibilità l'ascens del comunista Lara. El PSM, precisament, no vol mantenir un Bloc amb una EU que tingui la imatge tan decantada cap a Lara i el comunisme. D'una altra banda, les relacions entre PSM i ERC tampoc no són pas gaire bones, especialment d'ençà de les eleccions europees, quan el PSM no participà a la coalició de la qual feia part ERC. Malgrat tanta disputa soterrada, cal esperar fins que el PSM haurà convocat l'assemblea decisiva –final d'octubre o començament de novembre– per saber què podrà passar-hi. En cas que decidesquin no repetir el Bloc, tot apunta que el 2011 el PSM es coalitzarà amb els Verds de Mallorca, igual com el PSM de Menorca ja va fer el 2007 amb els Verds de Menorca.

El PP. L'altre punt d'interès polític en aquest retorn de vacances és el

Partit Popular. Amb l'esclat de l'esclat del Palma Arena, la direcció està força tocada. Les imputacions judicials se succeeixen i la tensió interna va creixent. Malgrat que l'estiu de l'any passat Rosa Estaràs guanyà la presidència enfront de Carlos Delgado –64% de suport contra el 36% del seu opositor–, al congrés ordinari del partit els casos de corrupció i les divergències internes han fet revifar la pressió crítica contra tota la nova direcció. Ara s'han de convocar les renovacions immediates de les juntes locals, és a dir, els congressos de cada agrupació del PP. Serà a Palma on es viurà l'enfrontament més intens. José María Rodríguez –ex-secretari general del partit, ex-conseller d'Interior (a la legislatura passada) i actualment diputat– pugna per controlar l'agrupació enfront del candidat oficial, l'ex-conseller d'Educació i Cultura i també ara diputat Francesc Fiol. El sector del crític Delgado dona suport a Rodríguez. Segons qui guanyi hi haurà un procés de renovació, dirigit des de la direcció de Madrid, o bé es provocarà una situació d'instabilitat interna que hom no pot imaginar-se com podria acabar. Si Fiol guanya a Palma, l'estratègia general continuarà

essent la d'ara, que aquest setmanari ha pogut saber parlant amb un diputat: la direcció actual assumirà el càstig d'imatge pels casos de corrupció i, quan ho cregui oportú, farà sortir a la llum el qui ha estat designat líder tant per part de Madrid com per part d'Estaràs: el batlle de Marratxí, Josep Ramon Bauzà, que té un tarannà molt semblant a Alberto Núñez Feijóo, el líder gallec que assolí per sorpresa la majoria absoluta a les eleccions gallegues del març. Bauzà, doncs, apareixeria en el moment oportú per deixar enrere tot el passat. És significatiu que, tot i ser vice-president del PP balear, mai no surt en públic quan es tracta d'entomar casos de corrupció. El mantenen estotjat, tot esperant temps millors. Però si, per contra, Rodríguez guanyàs a Palma, el guió previst de la renovació podria esmicolar-se. Perquè aleshores, amb dues agrupacions molt importants –Palma i Calvià–, a mans dels crítics, no és segur que la direcció encapçalada per Estaràs pogués aguantar la pressió i per ventura –com demanen els crítics– no tindria més remei que acceptar un congrés extraordinari.

Miquel Payeras